

Kans op Leonardoschool in Uithoorn

Bollebozen gezocht!

Een groep Uithoornse ouders doet op dit ogenblik onderzoek naar de haalbaarheid van het starten van een Leonardoschool in Uithoorn. Deze nieuwe basisschool zou in het eerste halfjaar van 2010 het levenslicht moeten zien en moet onderdak bieden aan hoogbegaafde kinderen uit o.a. Aalsmeer, de Ronde Venen en Uithoorn. Naar verwachting zal in september een informatie-avond worden georganiseerd. Ouders van (mogelijk) hoogbegaafde kinderen in de regio Uithoorn en andere belangstellenden wordt via dit artikel gevraagd zich te melden, overigens zonder enige verplichting.

Het lijkt op het eerste gezicht overbodig: speciaal onderwijs voor kinderen die goed kunnen leren. Toch was de eerste Leonardoschool, in Venlo in 2007, zo'n succes dat er inmiddels tientallen in Nederland zijn. De Leonardoscholen zijn dan ook niet voor "gewoon goed lerende kinderen", maar voor de kleine groep kinderen die zo begaafd zijn dat ze binnen het normale onderwijs tot stilstand komen.

Luxe-probleem?

De meeste mensen vinden het vanzelfsprekend dat we op Nederlandse scholen speciale aandacht hebben voor kinderen met achterstanden. Er zijn speciale scholen voor dove of blinde kinderen. Kinderen die iets minder mee kunnen, krijgen van de overheid een "rugzakje" mee: extra geld waarmee de school extra begeleiding kan betalen. Voor de echt verstandelijk beperkte kinderen (één op de 40 kinderen heeft een IQ lager dan 70) is een gewone school ook met extra begeleiding niet meer haalbaar. Zij gaan naar speciaal onderwijs.

Maar hoogbegaafden, die hebben het toch juist extra makkelijk op school? Waarom is daar nog iets speciaals voor nodig?

Gemiddeld, begaafd, hoogbegaafd

Tachtig procent van de kinderen heeft een IQ tussen de 90 en 110. Dat heet *gemiddeld*. Een IQ tot 120 wordt *bovengemiddeld* genoemd, en tot 130 heet een kind *begaafd*. De meeste bovengemiddelde en begaafde kinderen hebben baat bij het normale basisschoolsysteem - met wat extra taken, soms met een plusklas. De problemen ontstaan bij kinderen met een IQ boven (soms v er boven) de 130. Deze kinderen zijn, doordat het onderwijs is gericht op de gemiddelde leerpotentie, snel verveeld, daardoor constant afgeleid of in zichzelf gekeerd. Het gebeurt vaak dat ze de aandacht niet meer kunnen opbrengen als de juf of meester, na eindeloos herhalen van de kleine stapjes uitleg, bij het belangrijkste leerpunt is. Daardoor worden de kinderen boos of gedeprimeerd en scoren ze vaak heel laag op school. De gevallen waarbij school een hoogbegaafd kind wilde laten blijven zitten zijn geen uitzondering.

De meesten van deze kinderen worden, doordat het aansluiting met de belevingswereld van klasgenoten mist, zeer eenzaam op school. Alleen de enkele hoogbegaafde kinderen die zich goed kunnen aanpassen aan hun "gewone" leeftijdgenootjes redden het sociaal in de groep.

Maar tegen welke prijs? Deze kinderen dalen bijvoorbeeld van leesniveau AVI-9 op vierjarige leeftijd naar AVI-2 in groep 3.

Eliteschool?

Waar moeilijk lerende kinderen op een gerichte manier hulp krijgen om de leerstof beter te begrijpen, zijn er ook manieren om het beste uit een hoogbegaafd kind te halen. Ze moeten een leerboek eigenlijk achterstevoren lezen. Eerst zien wat de bedoeling is, wat je moet kunnen en dan terugkijkend zien wat daarvoor nodig is. Dit staat bekend als de Top-Down-benadering.

Het Leonardo-onderwijs is speciaal onderwijs voor deze groep. Maar Leonardoscholen zijn geen geïsoleerde elitescholen.

Gemiddeld is 2 à 3 % van de kinderen in Nederland hoogbegaafd. Als dat percentage ook in Uithoorn en de omliggende plaatsen geldt en bovendien evenveel ouders voor Leonardo-onderwijs kiezen als in de rest van Nederland, dan is er voldoende potentie voor het starten van een eigen school. Michèle Lether en Joost Tel, twee van de ouders van de Uithoornse Initiatiefgroep Leonardo (UIL): "Dit artikel is wel van belang, want we kunnen pas een informatie-avond organiseren als er voldoende interesse blijkt, daarom doen we deze oproep aan ouders om te reageren". Jolande de Bresser en Wouter de Boer, ook van UIL: "Maar die avond komt er wel hoor".

Een Leonardoschool, die bestaat uit klassen van maximaal 16 leerlingen verdeeld in groepen van twee of drie leerjaren, zal altijd "inwonen" in een bestaande school, de zogenaamde donorschool. Voor Leonardo-onderwijs zijn minimaal twee lege lokalen nodig bij een bestaande school. Hoogbegaafde kinderen krijgen hier apart onderwijs, maar sluiten met bijv. gym en speelkwartier gewoon aan bij de rest van de school. Door Leonardo kunnen hoogbegaafden gewoon op de school blijven waar ze qua leeftijd horen. "Dan krijg je niet dat ze op hun tiende al naar het gymnasium moeten." Ze gaan wel veel harder. In groep 8 hebben ze de helft van het vwo af. Daarom wordt er ook al gewerkt aan Leonardo-colleges voor de middelbare-schooltijd.

Van start

Vanwege de nog prille start zijn er nog geen contacten geweest met schoolbesturen of de gemeente. Dat kan beter wachten tot de belangstelling groot genoeg blijkt, leert de ervaring in andere plaatsen. Want in Nederland starten steeds meer Leonardoscholen en Leonardo-colleges. In 2007 startte de eerste school in Venlo en in 2008 volgde Woerden. In het westen zijn nu actief of opstartend: Gouda, Rijswijk, Noordwijk, Zoetermeer, Velsen, Hoofddorp, Aerdenhout, 't Gooi, Capelle a/d IJssel, Den Haag, Dordrecht en Badhoevedorp.

Uithoorn is een prachtig centrale locatie in een gebied waar nog niets is. Midden tussen de Haarlemmermeer en 't Gooi.

Het mailadres waarop ouders die weten of vermoeden dat hun kinderen hoogbegaafd zijn, hun belangstelling kunnen aangeven, is leonardoschooluithoorn@gmail.com.

Ook andere geïnteresseerden, waaronder scholen en het bedrijfsleven, worden uitgenodigd te reageren. Voor meer informatie over het Leonardo-concept in bredere zin:

www.leonardostichting.nl of de informatie-avond die, bij voldoende belangstelling, in september zal volgen en waarvan de aankondiging in deze krant zal staan.